

Kraszna

www.kraszna.ro

Támogatónk:
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

2008. November - December

XII. Évfolyam 11-12. szám

KULTURÁLIS KIADVÁNY

A legnagyobb ajándék...

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján. 3,16)

Az idő homokóráján újra az utolsó homokszemek peregnek le. Újra ott van az év vége, a szeretet, az ajándékozás ünnepe, Krisztus születésének örömnépe.

Krisztus megszületése, élete és áldozata képezi a szeretet legnemesebb formáját. Isten ajándéka ez a mi világunk számára: „Az Ő egyszülött Fiát adta...”. Minden biztonnal ez az Isteni ajándékozás csúcspontja. A Megváltó születése többet jelent egy betlehemi kisfiú világra jötténél. Ez egy személyes szembesülés újjászületésünk lehetőségével. Ez az esemény akkor következik be, amikor az alázatos szív elfogadja Jézus Krisztust megváltójának, s vele együtt, a világnak nyújtott legnagyobb ajándékot is: AZ ÖRÖK ÉLETET...

A keleti bölcseket egy csillag vezette a júdeai Betlehemig, ott egy jászolban megtalálták Jézust. A bölcsek az égre tekintettek és tanulmányozták a Szentírást!

Azonosíthatod-e magad a bölcsekkel, ami az elmúlt évet illeti? Ahhoz, hogy Vele találkozz, az égre emeltes-e tekinteted és tanulmányoztad-e a Szentírást? A Betlehemi pásztorok, egyszerű és nagylelkű emberek voltak. Az éjszaka csendjében, gondolataik szüntelenül a megígért Messiást keresik. Örömmel telik meg lelkük, meglátják a rájuk sugárzó fényt, meghallják a békességet és dicsőséget hirdető szavakat, és szíveikben megszületik a döntés „Menjünk el mind Betlehemig...” (Luk. 2,15)

A pásztorok örködték. Ami téged illet, leülhetsz-e most, az év végén, a Betlehem környéki mezők pásztorai helyébe? Meghallottad-e Isten hangját az éj csendjében és hajnalban, amint szívedhez szól? Eleget örködtél-e önmagad, házad népe és embertársaid érdekében? Beszélgettél-e otthonodban a megígért Messiásról? Örködtél-e lépéseid és útjaid fölött? Pásztorodnak nyilvánítottad-e Őt?

Képes vagy-e győzedelmesen válaszolni ezekre a kérdésekre?

Ha igen, hála legyen Istennek egy ilyen diadalért.

Ha nem akkor a 2009-es évben kérjük a TEREMTŐ MENNYEI ATYÁT, HOGY VEZÉRELJE ÉLETÜNKET, HOGY ÚJJÁ SZÜLETHESSÜNK AZ Ő EGYSZÜLÖTT FIA ÁLTAL.

Kívánom, hogy ezek a gondolatok vezéreljék életünket a 2009-es évben.

**Áldott Karácsonyt,
örömteljes gazdag békés Újesztendőt
kívánok Önnek
és kedves családjának**

POP IMRE
polgármester

Egyik szemünk sír...**2008 októberében utolsó útjára kísértük**

Szántó (Szűcs) Etelka, meghalt október 31-én,
élt 78 évet, hsz. 678

Pihenése legyen csendes!

Ezúton nyilvánítjuk őszinte részvétünket a gyászoló
családoknak.

2008 októberében születtek ... a másik nevet

Dimény Miklós és Csilla lánya, Réka, október 4-én
Szilágyi Tibor és Elza lánya, Carla, október 12-én
Mátyus Ferencz és Mária fia, Tamás, október 13-án
Hegedüs József és Emese fia, Lóránd, októbert 14-én
Shurman Dániel és Krisztina lánya, Tineke,
október 21-én

*Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek
pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!*

2008 októberében házasságot kötöttek

Papp Sándor és Dénes Éva, október 4-én
Valki Árpád és Sipos Zsuzsanna-Katalin,
október 25-én

Gratulálunk a fiatal házasoknak!

Jeles nap

November 1-je Mindenszentek napja, 2-a Halottak napja

Mindkét nap a halottakra való emlékezés napja. Mindenszentekkor emlékezünk meg azokról a szentekről, akik név szerint nem szerepelnek az egyházi naptárban. Azt a hetet melyre a Halottak napja esik halottak hetének nevezik. Szokás ilyenkor a temetőbe, elhunyt családtagok sírjához kilátogatni, a sírokat rendbe tenni, gyertyát, mécsest gyújtani. A hiedelem szerint ilyenkor hazalátogatnak a halottak, ezért szokás számukra is megteríteni, az asztalra kenyeret, vizet tenni. A lámpát égve hagyták sok helyen, hogy a hazalátogató lélek szétnézhesen. Ahány halottja van a családnak annyi gyertyát kell gyújtani.

November 25.

Szent Katalin keresztény vértanú (IV. század) ünnepe. Kerékbe törték, ezért a fuvarosok, kerégyártók, valamint a házasulandó lányok védőszentje. Katalin naphoz férjjósló hiedelmek kötődnek. Katalinagnak nevezik azt a gallyat, melyet a lányok vízbe állítottak, s ha karácsonyig kizöldült, közeli házasságra lehetett számítani a lányos háznál. Régi időjárási megfigyelés szerint, ha Katalin locsog (vagyis lucskos, nem fagy), akkor Karácsony kopog (azaz jó hideg lesz).

Jeles nap**András nap, november 30.**

Hagyományosan András nappal kezdődik a disznóvágás.

Szent András apostolnak, Péter bátyjának emlékűnnepe, egyházi megfogalmazásban „égi születésnapja”. András apostol korábban Keresztelő Szent János tanítványa volt, s az első között csatlakozott Jézushoz. A hagyomány szerint keleten folytatott térítőtevékenységet, majd szülőhelyén, Patraszban keresztthalált halt hitéért, mégpedig egy X alakú keresztre feszítve (amit azóta is András-keresztnek neveznek). Szent András napja egészen a XVIII. századig úgynevezett parancsolt ünnep volt, előtte való napon tartott böjttel. Szent András ünnepe az egyházi év mezsgyéjére, az advent küszöbére esik: az advent - az Úr eljövételére való várakozás időszaka - az András-naphoz legközelebb eső vasárnapon kezdődik, és karácsonyig tart. Ez az adventi első vasárnap egyúttal az egyházi év kezdete is, ami azt is jelenti, hogy András napján még lehetnek a falvakban vigalmak, amelyek a hagyományos disznótorokkal függnek össze, de utána már tilosak az esküvők, táncmulatságok. Amint a régi mondás szól: „András zárja a hegedűt”. Ez a nap azonban még a vidámság ideje, ami abban is megnyilvánul, hogy a névnapját ünneplő sok vidékünkön már korán reggel tréfásan köszöntik. A multság alapját azonban a disznóölés adta. Régen, amikor még nem voltak hűtőszekrények és hűtőládák, a disznóölés - évente legfeljebb két alkalommal, de inkább csak egyszer - ünnepi esemény volt. Erre hagyományosan András napján került sor, de a levágott disznó kolbászából, legfőképpen pedig a szalonnájából az aratás idejére is jutni kellett. A paraszti vélemény szerint „Disznóölő András napján elkezdődtek a disznótorozások, mert mint az újbor és a lúd Borkóstoló Mártonra érik meg, úgy a hizó András napján a legzamatosabb”.

András napja a legjelentősebb házasságjósoló, varázsló nap. Főként azért, mert Szent András az eladó lányok védőszentje is. Az egyik babona szerint, ha a lány piros almát tesz egy csupor vízbe, azt az ágy alá helyezi, András-nap reggelén kiissza, majd kiszalad a házból, akit először meglát, az lesz a mátkája.

Más vidékeken a lányok a fonóból hazafelé tartva megrázták egy-egy zsúpfedeles ház eresztét, s alátartották a kezüket. Ha búzaszem esett a kötényükbe, gazdalegény, ha rozsszem, akkor zselléregény lett a férjük a hit szerint. Mások úgy vélték, ha András éjjelén valamelyik legény ingét párnájuk alá teszik, azt a legényt egészen magukba bolondítják. Ha pedig úgy alakult, hogy András-nap után mégis esküvőt kellett tartani, erre csak püspöki engedéllyel kerülhetett sor.

Újra mérlegen

Idén immár másodszor járultunk az urnák elé, hogy véleményeinket, jövőnkről alkotott elképzeléseinket, szavazatainkkal is kifejezzük.

Majdnem napra pontosan hat hónap időkülönbséggel szavaztunk elöljáróinkra, képviselőinkre, akiktől jövőnk biztosítását várjuk, úgy anyagi mint szellemi és nemzeti vonatkozásban.

Június 1-én helyhatósági és megyei szintű választás volt a tét, új kihívásokkal, új feladatokkal és reményekkel. Egyik legnagyobb kihívás a megosztottság elkerülése volt, ami a kisebbségi lét egyik legnagyobb veszélyeként tornyosult előttünk. Az előző évek eredményeinek és a lakosság megfontolt hozzáállásának köszönhetően az eredmények az összefogást, az együvé tartozás elvét juttatták érvényre. A másik nagy kihívást és lehetőséget, a megyei elnöki tisztséget, sajnos nem sikerült valóra váltani, de az nem a krasznai szavazási részvételen és hozzáálláson múlt.

A november 30-án tartott parlamenti választások sem okoztak kevesebb izgalmat, kihívást, mivel új választási törvény lépett hatályba, ami egy kicsit kibillentette úgy a választókat, mint a

jelölteket a megszokott kerékvágásból. Az egyéni választókerületek kialakításakor, Kraszna előnyös helyzetbe került, hiszen úgy a szenátori, mint a képviselői kerületben a megszokott személyekre kellett voksolni. Bár az elvi felosztás kerületi felelősségre való leosztást takar, az minden tulipános jelölt és szavazó számára az egész megyére terjedő felelősséget és képviselést jelentette. Mindnyájunk számára világos, hogy egyik párt képviselője sem vállalja majd fel nemzetiségi és közösségi gondjainkat, csak a mieink. Ellenkezőjében csak azok hihettek és hihetnek, akik naivan abban reménykednek, hogy a magyar nyelven is megjelenő ígéretek a többségi szavazók, támogatók akarata ellenére is megvalósulhat. A „szórásért” kapott anyagi vagy pénzbeli jutalék szintjén túl, csupán illúziókergetés lehet osztályrészük azoknak, akik mást, többet remélnek a megosztást célzó ígérgetésből. Az új törvény értelmében az érvénytelen szavazatok közzé csak a több pecsétet is vagy helytelen pecsételést tartalmazó szavazatokat számították. Azok a szavazólapok, amelyekben nem volt pecsét, fehér (üres) szavazatként lett számolva,

ami a tartózkodást hivatott érzékeltetni.

A törvény és szabályzat változása nem befolyásolta igazán a szavazás végeredményét, annál inkább az elmúlt időszak kitartó munkájának kézzelfogható eredményei. A szavazási kedv 4-5%-os visszaesése nem változtatta meg az arányokat, az új távolmaradók pedig valószínűleg nem akartak román pártok jelöltjeire szavazni. Az új törvény a pótlisták névsorát is meggritkította, hiszen csupán az állandó lakhely szerinti körzetben lehetett szavazni, még a körzeten belüli szavazási lehetőséget is kizárták, annak ellenére, hogy ugyanaz a szavazólap állt rendelkezésre. Többek között ez a fonákság is hiányossága az új törvénynek, ami nagy valószínűség szerint változtatások alanya lesz.

A körzetek adatainak összesítése szerint 5191 (5187) szavazásra jogosult személy közül 3269 (3491), azaz 62,9% (67,3%) járult az urnához, véleményük érvényesítése céljából. A zárójelben a júniusi számok szerepelnek. A részvételi arány ismét Rátonban volt a legmagasabb 79,84% (77%), túlszárnyalva a júniusi részvételt is.

Részletek az 1. táblázatban.

Körzet	Lista	Jelenlét	%	Érvényes	Érvénytelen	Üres
Kraszna 1.	2035	1372	67,42	1361	9	2
Kraszna 2.	1592	1034	64,95	1002	18	14
Hosszúaszó	383	215	56,14	185	23	7
Máron	799	343	42,93	321	22	0
Ráton	382	305	79,84	284	16	5
Összesen	5191	3269	62,9	3153	88	28

Az alábbi táblázatból jól látható, az RMDSZ jelöltjeinek, Seres Dénes képviselőnek és Fekete-Szabó András szenátornak nagyarányú győzelme, ami

nemcsak Krasznára, de más településekre is egyre jellemzőbb.

A mároni 88 (27,41%) és a hosszúaszói 64 (34,59%) szavazat jelzi, hogy a román

lakosság körében egyre többen érzik úgy, hogy az RMDSZ jelöltjei többet tesznek értük, közösségeikért, mint más pártok és képviselőik.

2. táblázat: a szavazatok megoszlása pártonként

Képviselőház	Kraszna1		Kraszna2		Hosszúaszó		Máron		Ráton		Összesen	
RMDSZ	1284	94,34	940	93,81	64	34,59	88	27,41	251	88,38	2627	83,32
PNL	14	1	6	0,6	24	13	16	5	7	2,5	67	2,12
PDL	18	1,3	21	2	56	30	73	23	6	2	174	5,52
PRM	9	0,7	2	0,2	14	7,5	10	3	3	1	38	1,21
PSD-PC	24	2	17	2	16	9	123	38	8	3	188	5,96
PNG	4	0,3	1	0	3	1,5	7	2	0	0	15	0,48

Folytatás a 4. oldalon

Krasznahorvát az urnák előtt

A horvátiai csupán a helyhatósági választások után érzik igazán, hogy önbizalomból nem álltak a helyzet magaslatán, vagyis ha mindnyájan az RMDSZ jelöltjeire szavaznak, ha jobban élnek a lehetőségeikkel. A polgármester jelöltjük, Balla János a 2. hely helyett a 4-kel kellett beérje, ami kizárta a 2. fordulóból, illetve a további alpolgármesteri alkuból is. A román jelöltek által félrevezetett szavazók csupán a választások után tapasztalhatták és tapasztalják, hogy a hangzatos ígéretetek feledésbe merültek.

A parlamenti választások előtt is felcsillant a remény, hogy a magyar lakosság részéről, magas lesz a részvételi arány és ez a szavazatokban is megmutatkozik. A községi 40%-os részvételi arányt sem Krasznahorvát sem a magyar szavazók, nem haladták meg, ami az RMDSZ jelöltjeire, Széman Péter képviselőjelöltre és Fekete-Szabó András-Levente szenátorjelöltre leadott szavazatok számában is megmutatkozott.

A község négy településén, összesen 2234 szavazóból csak 904-en éltek a lehetőséggel. Krasznahorvátban 806-ból 317, Bogdánházán 814-ből 325, Bagolyfalván 342-ből 136-an és Seredenben 272 személy közül 126-an szavaztak. Az RMDSZ képviselő jelöltje 120 szavazatot, szenátor jelöltje pedig 128 szavazatot kapott. A legtöbb szavazatot községi szinten a PD-L kapta, a szenátusba 401, a képviselőházba pedig 378-at. A liberálisok és szociáldemokraták együttesen sem érték el az elnök árnyékában hűsülő párt eredményeit, amit az új községi vezetés pálfordulása is befolyásolt.

Oláh Miklós

Újra mérlegem

Folytatás a 3. oldalról

Szenátus	Kraszna 1		Kraszna 2		Hosszúaszó		Máron		Ráton		Összesen	
RMDSZ	1283	94,34	965	94,89	77	38,5	36	10,75	261	90,63	2622	81,94
PNL	12	1	8	1	20	10	24	7	10	3,5	74	2,31
PDL	26	2	29	3	80	40	103	31	7	2,5	245	7,66
PSD-PC	31	2,5	14	1,5	21	10,5	156	46,6	10	3,5	232	7,25
PNG	8	0,6	1	0,1	2	1	16	5	0	0	27	0,84

A fenti eredményekért a szavazók mellett köszönet és őszinte elismerés illeti mindazokat, akik szervezési, valamint körzeti mozgósítási és kampányoló munkájukkal hozzájárultak

az eredményekhez. Ezúton is gratulálunk az alsó és felsőházba bejutott jelölteinknek, és az új körülmények sűrűjében is eredményes közösségi és érdekvédelmi munkát kívánunk, abban a tulipános

csapatban, melynek munkája és eredményei nagyban meghatározzák közeli és távoli jövőnket.

Oláh Miklós
a helyi RMDSZ elnöke

Jeles nap

November 11.

Szent Márton ünnepe a magyar néphagyományban tradicionálisan a gazdasági évet lezáró ünnep. A tél kezdetét jelzi, hogy eddigre már mindenhol elszámolnak a pásztorok a tavaszi-nyári időszakban rájuk bízott jószággal, és a gazdától megkapják járandóságukat. A betakarítással összefüggő munkálatok is lezárulnak erre az időszakra, sőt az őszel szüretelt szőlőből is kiforr az új bor. November hónapot bizonyos vidékeken "kis farsangnak" is nevezték, ugyanis ekkor még meg lehetett tartani a lakodalmakat és vigasságokat, amelyek majd az adventi időszakban tiltva lesznek.

Az ünnep eredete az ókori Rómába nyúlik vissza. A legenda szerint Róma védői elaludtak, és az ellenség, a gallok támadásától csak az mentette meg a várost, hogy a ludak hangos gágogására felébredtek. Innen az Avis Martis, azaz Mars lúdjai elnevezés. (Mars a római mitológiában hadisten.) Ez az Avis Martis formula változott át aztán a keresztény hitvilágban Avis Martinus, azaz Márton lúdja alakká.

Márton valós történeti személy, Pannóniában született, Szombathelyen 317 körül, apja római százados volt, Márton is katonaként került a mai Franciaország földjére, ahol keresztény hitre tért, és kolostort alapított. 371-ben püspökké szentelték Tours-ban, így Franciaországban is igen népszerű. A legenda szerint Szent Márton nem akart püspök lenni szerénysége miatt, ezért elbújt a libák óljában. Azok azonban hangos gágogásukkal elárulták rejtekhelyét. Innen a Szent Márton lúdja elnevezés. Ezen a napon hagyományosan libát ettek a paraszt családok, úgy tartották, aki ezen a napon libát nem eszik, egész évben éhezni fog. Általában erre a napra forr ki az újbor, a kicsit még csípős ízű nedűt Szent Márton boraként is emlegetik. A legenda szerint Márton egy napon koldussal találkozott. Megszánva a didergő embert köpenyét kardjával ketté vágta, és felét a koldusra terítette. Másnap ugyanazon az úton Krisztus jött Mártonnal szemben, vállán az előző nap kettévágott köpeny. Márton püspököt gyakran ábrázolják a vállán átdobott fél köpennyel e történet alapján.

„Hogy a tüzek ki ne aludjanak”

A fenti mottóval szoktunk hívogatni a táncházakba. Így történt ez a november 22-iki Katalin napi táncház alkalmával is.

A táncosok nagy lelkesedéssel ragasztották ki, szerte a faluba, a meghívókat és szóban is hívogatták a hozzátartozóikat. Akik hála Istennek szép számban el is jöttek.

Nem egy szokásos táncház volt ez, hanem immár a 10-ik. Erre az alkalomra Antal Roland és Antal Dóra, a lelkes támogatóktól összegyűjtött régi fényképeket feldolgozva, egy csodálatos kiállítást hoztak létre, a krasznai táncmozgalom múltjáról és hagyományokról. Ugyanakkor a művelődési ház előcsarnokában egy fénykép börze várta az érdeklődőket, ahol meg lehetett vásárolni a képeket. Sokan magukra ismertek a régi képeken. Nagy dolog ez, hogy ebben a rohanó, modern világban még van igény a néptáncra, a hagyományőrzésre.

A Bokréta néptáncsoport újraalakulásában, kiemelt szerepe volt Takács Felícia tanárnőnek (képviselte Sólyom Nóra), Ozsváth Ilona tanárnőnek, Nagy István volt kultúr igazgatónak és nem

utolsó sorban Matyi István táncoktatónak. Ezért, jelképesen, megajándékoztuk őket egy cserép örökzölddel (terjával). Ezáltal is megköszönve nekik azt a sok munkát és fáradozást, amivel nagyon szép eredményeket ért el az akkori Bokréta táncsoport. Ezen ünnepi alkalomhoz méltóan, az est fénypontjaként, a régi Bokrétások közül négy pár újra színpadra állt és eltáncolt egy nagyon szép krasznamenti táncot.

Köszönöm nekik, hogy vállalták a késő esti fárasztó próbákat és remélem ezzel még nincs vége. Sőt szeretném ezúton felkérni a régi táncosokat, néha találkozzunk, táncoljunk egyet, jól fogjátok érezni magatokat!

Megköszönöm azoknak, akik valamilyen módon támogatták ezt a táncházat és köszönjük a Polgármesteri hivatalnak is a segítséget. Olyan szépek és felemelőek tudnak lenni ezek az alkalmak, hogy kérem azokat akik táncolni szeretnek és nem tagadják meg múltunkat, gyökereinket és hagyományainkat, jöjjenek el 2009 február 7-én is az immár 11. farsangi Táncházba. Ott találkozunk.

Lelik Berta

Magyar szólások és közmondások eredete

Arról koldul

Leggyakrabban ütéssel való fenyegetés nyomatékosabbá tételére használjuk ezt a kifejezést: „*Úgy teremtelek nyakon, hogy arról koldulsz*”. A *koldul* szónak e szókapcsolatban előforduló jelentésére a szólásmondás egyik változata világít rá. Egyes helységeken ilyen formában használják: „*Úgy pofon töröllek, hogy arról kántálsz*.” A *koldul* szó tehát nem a ma szokásos *kéreget* értelmében fordul elő itt, hanem a koldulás régen szokásos módjára utal, arra, hogy a koldusok

gyakran kántálva, énekelve kérték az alamizsnát. Az *arról* szó pedig azt mutatja, hogy az énekes koldusok kezdetleges rigmusaikban gyakran azt adták elé, *arról énekeltek*, hogy milyen szerencsétlenség az, ami miatt nem tudják munkával megkeresni a kenyerüket, miért kell koldulniuk. Ha tehát így fenyegetünk meg valakit: „*úgy nyakon ütlek, hogy arról koldulsz*”, tulajdonképpen azt mondjuk: „*úgy nyakon ütlek, hogy nyomorék leszel, és koldusként erről az ütésről fogsz énekelni*”.

O. Nagy Gábor: Mi fán terem?
című könyve alapján K.I.

Padif

2008. október 25-én rendezték meg a X. Padifot Szilágycsehben, ahol a krasznai Tinikomédiások színjátszó csoportja is részt vett. Mindenki izgatott volt, hiszen tudtuk, hogy nagy megmérettetés áll előttünk, ugyanis a verseny előtt tudatták velünk levélben, hogy készülünk fel „a harci körülményekre”, mivel a művelődési ház felújítás előtt állt. Szinte a semmiből kellett színpadot varázsolni. Amikor megérkeztünk első dolgunk az volt, hogy megnézzük a színpadot. Így utólag elmondhatjuk azt, hogy kellemesen csalódtunk mivel fel voltunk készülve a legrosszabbra. A szervezők elérték a lehetetlent, hiszen még színpadot is varázsoltak és még a termet is sikerült besötétíteni (egészen eredeti módon). A versenyen 11 csapat vett részt, az ország minden részéről. Elsőnek a „Wesselényi színjátszó csoport”-ot láthattuk, bemutatták a Rómeó és Julia című musicalt, a következő csapat a Délibáb, akik Székelyudvarhelyről érkeztek a Családok közt című tragikomédiával. A Janus kör, Margitáról bemutatta Willia Mostrosimone: Bang! Bang! Meghaltál! című tragédiájukat. Szatmárnémetiből érkezett a Madipó színjátszó csoport, előadták Karinthy Frigyes: Visszakérem az iskolapénzt. Az izgalom csak fokozódott, főleg amikor megtudtuk, hogy mi leszünk a negyedik, akik előadhatjuk mindazt, amiért kitartóan dolgoztunk.

„Következnek a Tinikomédiások Krasznáról. Bemutatják Találkozás a csillagokban című dráma játékukat” elhangzásakor a színpad mögött már tetőfokra hágott a feszültség, de amilyen nagy volt az izgalom, olyan nagy volt a siker, hiszen egy külön díjjal tértünk haza: „Az irodalmi szöveg és színpadi megelevenítés harmóniájáért”. A külön díj mellett, rengeteg barátot és tapasztalatot nyertünk. A következő csapat Kolozsvárról előadta a „Mészből faragott leány”-t. A Birizga színjátszó csoport, Nagykárolyból abszurd vígjátékot adott elő Szilágyi Domokostól: „Liána”. A Griffiti diákszínjátszó csoport igen érdekes előadást mutatott be: „Eper. Puncs. Háború. Csokoládé.” című groteszk színpadi montázst, ők Székelyhídről érkeztek. Sarmaságról jöttek az Ezüst nyilasok és bemutatták az „Esthajnalcsillag” című lírai költeményt. A Szilágycseh-i csoport „Kir Januli”, vidám játékot adták elő. A Körösi Csoma Sándor diákszínpad, Kovásznáról előadta a „Tulipán” című drámajátékokat, őket sajnos már nem láthattuk, mert a zsúfolt program miatt pénteken este léptek fel. Jól felkészült és tapasztalt tagokból állt a zsűri: Mátyás Irén a Zsámbéki Szombatok Nyári színház és a Művelődési ház igazgatója. Kötő József, a zsűri elnöke, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület elnöke. Bessenyei István a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György társulatának színművésze. Kulcsár Edit, dramaturg, a Magyar Játékszíni Társaság főtársa. Nagy István, a Budapesti Zene-Tánc-Mozgás Kulturális Egyesület elnöke, a Budapesti és Közép-Magyarországi Versmondók Egyesületének alelnöke. Rozs Rita, tanfelügyelő, a Szilágy megyei tanfelügyelőség képviselője. Bánházi Emőke-Csilla, szakreferens, az Oktatási, Kutatási és Ifjúsági Minisztérium Kisebbségi Főosztályának képviselője.

Díjazottak a középiskolás kategóriában

A sok vita és „agytörés” után az alábbi döntést hozta a kedves zsűri:

1. helyezettek: BIRIZGA, Nagykárolyi Elméleti Líceum, NAGYKÁROLY (Szatmár megye) és GRIFFITI DIÁKSZÍNJÁTSZÓ CSOPORT, Petőfi Sándor Elméleti Líceum, SZÉKELYHÍD (Bihar Megye)

2. helyezettek: MADIPÓ, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, SZATMÁRNÉMETI (Szatmár megye) és KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR DIÁKSZÍNPAD, Körösi Csoma Sándor Iskolaközpont, KOVÁSZNA (Kovászna megye)

3. helyezett: BEREKENYE DIÁKSZÍNJÁTSZÓ CSOPORT, Gheorghe Pop de Băsești Iskolacsoport, SZILÁGYCSEH (Szilágy megye)

Zsűri különdíjai

Az irodalmi szöveg és színpadi megelevenítés harmóniájáért - TINI-KOMÉDIÁSOK Cserey-Goga Iskolacsoport, SZILÁGYKRASZNA (Szilágy megye)

Kiváló énekesi és koreográfiai teljesítményért - WESSELÉNYI SZÍNJÁTSZÓ CSOPORT Református Wesselényi Kollégium, ZILAH (Szilágy megye)

Kiváló alakításért - Paul Sándor JANUS KÖR Octavian Goga Főgimnázium, MARGITA (Bihar megye)

A zsűri számára meglepő volt, hogy drámát mutattunk be, hiszen eddig leginkább vígjátékokkal léptünk fel. Azért választottunk drámát, mert szerettünk volna valami újat kipróbálni és úgy éreztük, hogy a csapat megérett egy komolyabb műre, hiszen már nyáron a szilágycsehi táborba, lehetőségünk adatott, hogy bizonyítsunk, és a csapat nagyon megkedvelte ezt a műfajt. A darab a háborúban elesett hősök tiszteletére és emlékére készült. Szerintünk örök érvényű, hiszen sajnos a háborúnak ma is vannak áldozatai. Említésre méltó az is hogy különdíjat kapott Osváth Ilona, csoportvezetőnk „A legtöbb Padifon részt vett csoportvezető” címmel. Sok mindent köszönhetünk tanárnőnek, hiszen mindig mellettünk állt, türelmes volt velünk, felkészített minket versenyekre, ezért minden elismerésünk az övé, és ő egyben a csapat példaképe is. Ezen a versenyen meg tanultuk értékelni mások munkáját, és elmondhatjuk, hogy bár helyezést nem kaptunk, mégis győztesek vagyunk.

Gólyabál

2008. november első hetében nagy nyüzsgés volt a XI.-es osztályok körében, mert megrendezésre került az immár hagyománnyá vált GÓLYABÁL, ami által a gólyákat bevezettük a líceumi életbe. Eredetiek szerettünk volna lenni, valami újdonsággal szerettük volna meglepni a közönséget és a gólyákat, ezért új próbákkal és egy meglepetés produkcióval szerettük volna emelni az est színvonalát és hangulatát.

Fárasztó, de izgalmas előkészület után végre elérkezett november 6.-a, a „Cserey-Goga” Gólyaszta estje, amit a Petőfi Sándor Művelődési Házban rendeztünk meg. Úgy gondoltuk, hogy nem csak azokat a gólyákat kell ünnepelni és megtapsolni akik részt vesznek a próbákon, hanem minden IX. osztályos tanulót, ezért osztályfőnökeik vezetésével bevonlattuk őket és nagy tapsviharral köszöntöttük.

A román tagozat vállalkozó szellemű gólyapárjai: Bicăzan Bianca – Fizeșan Florin, Nicorici Codruța – Moldovan Iuliu, Palagyi Alexandra – Cătană Titus, Pățaș Daniela – Darabant Ionuț, Nistor Cristina – Drăghici Ionuț, Mărincaș Roxana – Fodoca Vlad.

A gólyapárok a következő próbákon kellett bizonyítsanak: 1. Bemutatkozás; 2. Táncpróba; 3. Általános műveltségi kérdések; 4. Mit találtál a tejszínhabban; 5. Ruhacsere a gólyapárok között; 6. Szerelmi vallomás lufira írva.

A gólyákat kiértékelő zsűri tagjai: Mățiș Ramona, Vida Annamaria, Știr Florentina, Chirilă Monica, Chirilă Alina, Șandor Alina, Bajian Viorel, Pop Anca, Ciorba Dorin.

Miután a román tagozatos gólyák befejezték próbáikat, ami fegeteges volt, következett a meglepetés produkció, ami során a 70-80-as évek női divatját mutatták be a X. és XI.-es fiúk. A közönség nagyon jól szórakozott.

Ezután következtek a magyar tagozatos gólyák próbái, amin 5 vállalkozó szellemű gólyapár vett részt: 1. Solyom Barbara és Szász Szabolcs; 2. Nemes-Birtalan Orsolya-Lilla és Pap Sándor; 3. Pap Andrea és Vincze Zoltán; 4. Vincze Anita és Vincze Norbert; 5. Németh Edina és Szabó Miklós.

A következő próbákat javasoltuk: 1. Táncpróba meglepetés zenével; 2. Esőkabátos tojásdobáló verseny; 3. Tormareszelés, amelynek a lényege az volt, hogy a különböző műfajú zenék címét és előadóját mely a próba alatt elhangzott, kellett volna megjegyezniük a pároknak; 4. Virslievő verseny bekötött szemmel; 5. Általános műveltségi kérdések; 6. Szerelmi vallomás kakasnyelven.

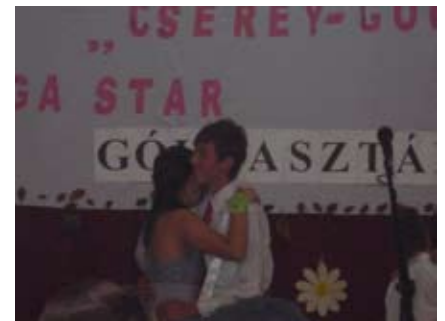
A gólyapárok teljesítményét a zsűri tagjai értékelték ki: 1. Bekő Tünde (zsűri elnöke); 2. Benkő Csaba (tanár); 3. Papp Lajos (tanár); 4. Boros Enikő (diák, XI.B.); 5. Solyom Boglárka (diák, XI.B.); 6. Tóth Anikó (diák, XI.B.); 7. Vincze Ibolya

(diák, XI.B.); 8. Veres Melinda (diák, XI.B. S.A.M.); 9. Vider Sándor (diák, XI.B. S.A.M.).

A zsűri elvonult összesíteni a pontokat amíg a román tagozat eredményt hirdetett. A gólyakirálynő és királyi címet a legjobban teljesítő gólyapár, Palagyi Alexandra és Cătană Titus nyerte.

Miután megszületett a végeredmény, a zsűri elnöke, Bekő Tünde tanárnő eredményt hirdetett, ami alapján a Gólyakirálynő Pap Andrea, a Gólyakirály pedig Szász Szabolcs lett. A Gólyakirálynő I udvarhölgye Solyom Barbara a II udvarhölgye Vincze Anita lett, míg a Gólyakirály segédjei Vincze Norbert és Vincze Zoltán, de a többi gólya sem távozott üres kézzel.

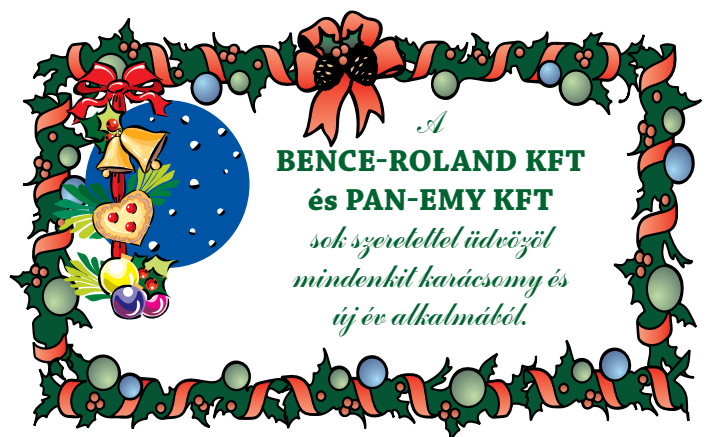
Rádásként még tombolát is húztunk, amin a főnyeremény egy torta volt, aztán következett a megérdemelt szórakozás. Az est hangulatáért Dj Schönbrun (Szigyártó Tamás, XI.B.) felelt,

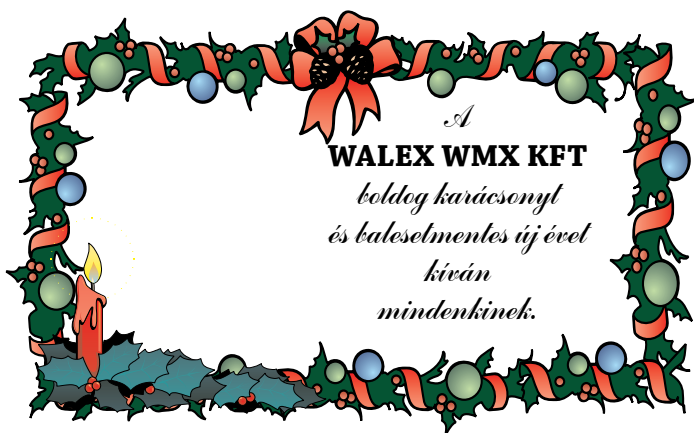

aki kezdő Dj létére kitűnően teljesített. Köszönettel tartozunk még a bemondóknak is: Székely Julianna és Birta Norbert, Farcaș Flavia és Chirilă Petrișor, akik fantasztikusan vezényelték az est eseményeit. Ezt az estét nem tudtuk volna megvalósítani a támogatók segítségével nélkül, akik a következők voltak: SC. Vincze SRL; Hobby Decor; Pop Emeric polgármester; Andi & Zoli ajándéküzlet akik nem csak ajándékokkal hanem a dekorációkkal is segítettek a munkánkat; SC. Nicofarm SRL; SC. Jan – Ely SRL; Dimeny Miklós magánvállalkozó; Hajas Zsolt magánvállalkozó és zenetanár; Bréda István; Velt House; Anna virágüzlet; SC Foresttrans Pria SRL; SC Fibrex Co SRL; Farmacia Remedium. Ezt az alkalmat is szeretnénk megragadni, hogy megköszönjük támogatásukat.

A visszajelzések nagy örömmel töltötték el bennünket, mert többen is azt mondták, hogy jól szórakoztak.

KÖSZÖNJÜK A RÉSZVÉTELT
XI.-ESEK

Egyik szemünk sír...**2008 novemberében
utolsó útjára kísértük**

Bréda (Gáspár) Anna, meghalt november 6-án, élt 80 évet, Ráton hsz. 42

Boros Sándor, meghalt november 20-án, élt 48 évet, hsz. 1411

Vincze (Szabó) Klára, meghalt november 21-én, élt 89 évet, hsz. 235

Varga (Mátyás) Ilona, meghalt november 28-án, élt 88 évet, Szilágysomlyó

Pihenésük legyen csendes!
Ezüton nyilvánítjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.

... a másik nevet**2008 novemberében
születtek**

Bálint Barnabás és Eszter fia,
Szilárd, november 1-én
Kiss István és Erzsébet lánya,
Virág-Jázmin, november 5-én
Szabó Sándor és Erzsébet-
Mónika lánya, **Zsuzsa-Vanessa**,
november 7-én

Csorba Florin és Erzsébet lánya,
Florensia, november 8-án
Ungvári Hunor és Ibolya fia,

Patrik-Hunor, november 11-én
Balla Balázs és Csilla lánya,

Blanka, november 17-én
Dobos Gábor és Mónika fia,
Krisztián, november 18-án

Benedek István és Magdolna fia,
Timót-Adrián, november 25-én

Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!

**2008 novemberében
házasságot kötöttek**

Valki Árpád és Bóné Ágnes,
november 8-án
Gratulálunk a fiatal házasoknak!

Örömhír

Amikor a zsidó naptár a 4003. évet jelölte, a görögök állítólag a 195. olimpiájukat írták, a római birodalom a városalapítás 784. évét, a mai időszámítás kezdetén, a három ismert földrész találkozási pontján, Júdeaában, a júdeai névtelen Betlehembben történt egy rendkívüli dolog, a legnagyobb, a legmeghatározóbb világtörténelmi esemény: Az Ige testté lett. A végtelen, korlátlan Isten, Jézus Krisztusban emberré lett, testté lett. A végtelen, korlátlan, a tökéletes Isten magára vette a végest, a korlátok között vergődő emberi lét formáját. Látszatra semmi rendkívüli nincsen, szegény, szinte emberhez méltatlan körülmények között egy fiúgyermek születik, akit szülei Jézusnak, arámul Jehosuának neveznek el, melynek jelentése: Isten a szabadító.

A világ még nem vett Róla tudomást. De ebben a jelentéktelen, erőtlen gyermekben maga Isten lép be, felfoghatatlan, rendkívüli módon az emberiség életébe. Ez teszi csodává, titokzatossá, egyedivé, szentté a Karácsonyt, ez a Karácsony igazi, belső csillogása, ez a Karácsony rendkívülisége, lényege.

Talán nem túlzás azt állítani, hogy egyik legszebb, legmeghittebb ünnepünk a karácsony. Van ennek az ünnepnek valami megfoghatatlan, csodálatos varázsa, van egy különös hangulata, van benne valami, amit egyikünk sem tud igazán szavakkal megmagyarázni - ez Karácsony titka - valami, amit mindenki megtapasztalhat aki bekapcsolódik az ünneplésbe.

A világ már egészen különös módon ünnepli a karácsonyt. Látni az emberek tarka tömegét, ahogy rohannak a nagy bevásárlásra. Tele az üzletek áruval, óriási a választék, csak pénz és idő legyen hozzá. A tartalom - karácsony valódi üzenete - mellett szinte teljesen elsiklanak az emberek.

“Vissza a forráshoz!” - hangzott a reformáció jelmondata. Újra vissza kell térnünk, újra fel kell fedeznünk a Karácsony valódi tartalmát, bensőségét - megszületett Megváltónk, Ő lesz hitünk tartalma és alapja. Az Ige testté lett, Krisztus testté lett, Jézus Krisztusban megjelent Isten szeretete.

Ez karácsony valódi tartalma, üzenete - a többi ha fontos is, de mégis csak tartozék, díszlet. A színházban sem a díszlet, a kulissza a lényeg - ezek csak szükséges tartozékok - hanem a dráma tartalma, a színészek teljesítménye, az üzenet amit kifejeznek.

A karácsony esetében is így van, a díszlet, a kulisszák csak tartozékok, de a karácsony üzenete és tartalma, hogy Krisztus megszületett, Isten belépett a véges emberi történelembe.

Mert a fények néhány napon belül kialszanak, az áruk elfogynak, a pénzt elköltjük, a jó ebédet már el is felejtettük, a gyerekeknek vett játékok elromlanak, a karácsonyfát elszállításra kirakják. Vége az ünnepnek és jönnek a szürke hétköznapok, jön a feszültségekkel terhes, rohanó élet, a bajok, a gondok, a további gyűródés. Aggódo szemmel szétnézünk a világban és elbizonytalanodunk, mert érthetetlené válik a számunkra, hogy Isten valóban szereti-e a világot és benne az embert? A fájdalmas valóság ellenére az az ember, aki a karácsonyi csillogás és fényezés mögött megtapasztalja (megmagyarázhatatlan módon) Isten jelenlétét, az Isteni szeretet belső áradását, annak világossá válik, hogy Isten valóban szereti ezt a világot, Isten szereti teremtményét, Sajat képmását. A döntő kérdés, hogy mi képesek vagyunk-e szeretni az Istent és Isten arcát meglátni embertársunkban.

Legyen ez a mostani karácsony valóban a szeretet ünnepe, az az ünnep, amelyen megtapasztaljuk Isten szeretetét, és tudunk a szeretetünk által Istennek válaszolni.

A karácsonyfa története

Ma már el sem tudnánk képzelni a karácsonyestét karácsonyfa nélkül. Talán ez a legszebb és leglátványosabb ünnepi szokás. A karácsonyfa állítása nem számít régi szokásnak.

A különböző ünnepek során a fák, örökzöld növények szerepe minden népnél nagy volt. A magyar népi hagyományokban a karácsonyi életfa vagy termőág tekinthető a karácsonyfa elődjének. A karácsonyfa bibliai eredetű magyarázat szerint ősi, családfa jelentéssel bír; eszerint ez a fa Jézus családfáját is jelenti. Valamint kapcsolatba hozzák a bibliai tudás fájával is, hiszen karácsony napja az első emberpár: Ádám és Éva napjára esik.

A karácsonyfa-állítás német eredetű szokás, a 17. században terjedt el. A németek abban a hitben éltek, hogy a téli napforduló idején a gonosz szellemek, a halottak szellemei kiszabadulnak, és szabadon csatangolnak a világban. A kísértetektől az emberek csak úgy menekülhetnek meg, ha az élet örökzöldje, a fa alá húzódnak. A hagyomány szerint Luther Márton állított először karácsonyfát

gyermekeinek. Ő azonban már Jézus születésének tiszteletére állította a fát, és számtalan kis gyertyát gyújtott rajta.

Az első, történelmileg is megalapozott adat 1605-ből származik. Egy strasbourgi polgár jegyzetei arról árulkodnak, hogy

városában akkoriban elterjedt, hogy fenyőfákat állítanak. Afákat gyümölcsökkel, papírkivágásokkal, aranyláncokkal és édességekkel díszítették.

Magyarországon csak a múlt század második felében kezdett elterjedni ez a szokás a bécsi udvar ösztönzésére. Először csak a nemesi családoknál - először Brunswick Teréz, martonvásári grófnő állított karácsonyfát 1824-ben -, később a módosabb polgároknál is elterjedt. A parasztek körében csak ebben a században, sokaknál csak 1945 után honosodott meg a fenyőfa-állítás.

Angliában ma sem szokás fenyőfát állítani, helyette fagyöngyből készült koszorút függesztenek a mennyezetre. Van, ahol az a hiedelem él, hogy a karácsonyfát is az ajándékozó földöntúli lény hozza.

A karácsonyfadisz korábban alma, dió, házilag készített sütemények, mézeskalács volt. Az 1880-as években jelent meg az üvegdísz. Ma már egyre nagyobb fákat állítanak, üvegdíszekkel, szaloncukorral, színes egőkkel.

Tolerancia az óvodában

Az egymásiránti türelem, tiszteletadás, odafigyelés oktatását éppen olyan korán el kell kezdeni, mint más együttélési, családi és közösségi szabályt, szokást. Minél fiatalabb az új dolgokra fogékonyabb korban kezdjük el a nevelést, annál szembetűnőbb eredményre számíthatunk, de egyben nagyon sok kellemetlen helyzettel, felesleges feszültségtől menthetjük meg gyermekeinket. Ez érvényes vallási, etnikai és más vonatkozásban is. Egymás szokásainak, kultúrájának megismerése közelebb hoz egymáshoz, feloldja a sokszor alaptalan előítéleteket. A krasznai napközi otthon óvónői, e gondolatokkal és az interkulturális jegyében szervezték meg a rátoni óvoda roma anyanyelvű óvodásaival közös tevékenységüket.

A november 17-21 között szervezett „Globális nevelés hete” program keretén belül megtartott közös tevékenység, nemcsak újszerűsége, de tartalmassága is rányomta bélyegét a találkozóra, akárcsak a kicsik és nagyok lelkületére. A kellemes hangulatban lezajlott tevékenységen a gyerekek kíváncsi érdeklődéssel hallgatták és követték figyelemmel a roma gyerekek műsorát, táncát, csodálták különleges tradicionális öltözetüket. November 17-én az interkulturális és tolerancia növelése szerepelt napirenden egy beszámoló margóján. A következő napon közös játékok, „Ilyen vagyok én” elbeszélő meseverseny, valamint rajzverseny adott alkalmat egymás megismerésére. A harmadik napon a hagyományörző táncoké és sajátos

népviselőté volt a főszerep. A negyedik nap tevékenységei módot adtak az újrahasznosítás lehetőségeire való nevelésre is, ugyanis újrahasznosítható anyagokból készítettek roma és magyar népviseleteket a babák részére. Az utolsó napon, 21-én pedig az élmények, tanulságok kiértékelésével ért véget az élmény dús és tanulságos hét, mely remélhetőleg újabb közös tevékenységre sarkalja a szervezőket.

Oláh Mária Magdolna

Jeles nap

Advent

Adventus- latin eredetű szó, jelentése eljövétel, megérkezés. Az ünnep eredete az V-VI. századra nyúlik vissza, Jézus születésének ünnepére (Karácsony) való felkészülés időszaka. Tágabb értelemben a reménytelni várakozás, a lelki készülődés ideje. Az advent 4 hétig tart, a december 25-e előtti negyedik vasárnapkal kezdődik. Eredetileg 40 napig tartott (Jézus negyven napig böjtölt a pusztában), ám a Gergely pápa-féle naptárreform 4 hétre rövidítette. A keleti keresztények ma is január 6-án ünneplik karácsonyt. Régen a keresztények advent idején szigorú böjtöt tartottak, hajnalonként pedig szent misére jártak. Ezeket a hagyományosan napfelkelte előtt tartott miséket aranymisének nevezték. Az advent első napjától vízkeresztig terjedő időszakban tiltották a zajos népünnepeket, lakodalmakat.

Az adventi koszorú készítése a XIX. században jött divatba, de a hagyomány gyökerei a pogány korba nyúlnak vissza, amikor örökzöld ágakkal, fagyönggyel, magyallal ünnepelték a téli napjegyenlőség idejét. Ma hagyományosan fenyőgallyakból készül a koszorú négy gyertyával, melyek advent 4 hetét jelképezik. Uralkodó színei a zöld (örökzöld), a piros és az arany, melyek a karácsonyi ünnepkör domináns színei. Minden héten egy-egy újabb gyertyát kell meggyújtani a koszorún. Az ajtóra erősített, gyertya nélküli koszorú a szíves vendégvárára utal.

December 6.

Miklós napja, Mikulás ünnepe. Ezen a napon a gyerekek szépen kitisztított cipőjükbe ajándékot kapnak. A jó gyerekek narancsot, diót, csokoládét, a "rosszak" krampuszt és virgácsot. De vajon honnan ered ez a bájos ünnep?

Szent Miklós püspök a kisázsiai Patarában született az i. sz. 3. században. 325- ben már mint myrai püspök vett részt a niceai zsinaton. Életéről keveset tudunk, de a jótéteményeiről számtalan legenda maradt fenn. A keleti keresztény egyház nagy szentje a mai napig, alakját mély tisztelet övezi. A görög katolikusoknál emléknappja ma is ünnep, a római egyház a XVI. században törölte kötelező ünnepei sorából. A halászok, a révészek, a vízimolnárok védőszentje. A szegények, elesettek gyámoltója.

A legismertebb legenda szerint egyszer Miklós tudomására jutott, hogy egy szegény sorban élő család lányait apjuk paráznaságra kényszerítette, hogy így keressék meg a házasságukhoz szükséges hozományukat. Így azonban a lányok soha nem tudtak volna tisztességben férjhez menni.

Miklós az ablakon keresztül aranypénzt dobott a lányoknak, így mentve meg becsületüket. Innen ered az a szokás, hogy a gyerekek cipőjüket az ablakba állítják ajándék reményében.

Jeles nap

Luca napi jóslások, babonák

Lucia a legenda szerint Jézus menyasszonya volt, ezért házasságszerző szentnek tartották. A hagyomány szerint Lucia neve napján meggyfaágot vágtak, vízbe tették, s ha kiszökött, a lány a következő évben férjhez ment...

Luca napján egykor számos szokás volt divatban. Mindenekelőtt az úgynevezett Luca-búza keltetése. A falusi asszonyok lapos tálakban búzaszemeket kezdtek csíráztatni a kemence közelében, amelyek karácsony tájára zöldültek ki. Ebből a jövő évi termésre következtettek. Később e szokás átlényegült, kapcsolódott a keresztény liturgiához: a karácsonyi oltárt díszítették fel a Luca-búzával, vagy az ünnepi asztalra tették. Egyes vidékeken kék szalaggal kötötték át, sőt égő gyertyát is helyeztek közéje. Zöldje az adventi remény beteljesülését, fénye a Megváltó érkezését volt hivatott hirdetni, maga a búza pedig az élő kenyeret, egyben Jézust jelképezte.

Az ősi hiedelem szerint e napon tilos volt a lányoknak, asszonyoknak dolgozniuk. Ha ezt a parancsot megszegték, súlyosan megbűnhődtek.

Dél-Dunántúlon Luca napjának hajnalán „kotyolni” vagy „palázolni” indultak a kisfiúk, többnyire egy idősebb legény vezetésével. Lopott szalmát vagy fadarabot vittek magukkal, s arra térdepelve mondták el köszöntőjüket, bő termést, a jószág nagy szaporulatát kívánva. A háziasszony vízzel fröcskölte, kukoricával öntötte le őket, s ezt utána libáival, tyúkaival itatta, etette fel. „Kity-koty-kity-koty” volt a köszöntő kezdő sora, innen származik a kotyolás kifejezés.

A fiatalok ezen az ünnepen, sok helyen alakoskodni is jártak. A Luca-asszonynak öltözött maskara vezette a Lucázást, aminek során a termékenységvarázslathoz szükséges rigmusokat adtak elő. Mondóka kíséretében megpiszkálták a tyúkokat is, hogy jó sok tojást tojjanak. Szokás volt az is, hogy az emberek e naptól kezdve 12 napon át megfigyelték az időjárást. Úgy vélték ugyanis, hogy amilyen az első nap, olyan lesz az eljövendő év első hónapja, amilyen a második nap, olyan a második hónap és így tovább. Ezt nevezik Luca kalendáriumának.

A lányok előszeretettel jósoltak, az egri Tréfás jóslás a gombócba gyúrt papírdarab, melyre egy-egy fiú nevet írtak. A gombócot kifőzték, amelyik legelőbb jött a víz tetejére, azt kimerték, s megnézték milyen nevű lesz a férjük.

A legnevezetesebb népi szokás az úgynevezett Luca székének faragása. Ennek egy szabályos ötszög köré írt, öt egyenlő szárú háromszögből készült forma volt az alakja, amit állítólag már a kelták varázsló papjai, és a druidák is ismertek. Készítője Luca napjától kezdve, mindennap faragott rajta egy kicsit, s csak Karácsony estjére volt szabad elkészülnie vele. Ezért terjedt el a mondás: „Lassan készül, mint Luca széke!” A hagyomány szerint a széket többnyire kilencféle fából állították össze: kókény-, boróka-, körte-, som-, jávor-, akác-, jegenyefenyő-, cser- és rózsafából. Arra szolgált, hogy segítségével tulajdonosa felismerje a falu boszorkányait...

Mikulásvárás

December 6-án nagy volt az izgalom, mert jött a Mikulás. Reggel alig fértem a bőrömbbe, nagyon vártam a Mikulást. Hogy csillapítsam magam, felöltöztem és kimentem játszani a hóba. Kinn voltak a barátaim is. Ők is nagyon vártak már. A játszásunk az volt, hogy találgattuk kinek mit hoz a Mikulás. Gabi és Szorinel azt mondta, hogy nekik labdát, Szabina azt mondta, hogy sok édességet hozzon. Ruti azt mondta, hogy biciklit hozzon. Én meg azt feleltem mindegy mit, csak hozzon valamit. Hirtelen valamelyikünknek az az ötlete támadt, hogy írjunk neki levelet. Mindenki haza ment és megírta. Miután megírtuk kimentünk a legelőre és feldobtuk, hogy fújja el a szél. El is fújta. Bízunk abban, hogy a Mikulás megkapja a levelet. Másnap reggel nagy meglepetés ért bennünket, mert mindenki azt kapott, amit akart.

Kellemes karácsonyt és Új évet kívánok mindenkinek.

Bogya Nikoletta-Szandra 4.C

Drága Mikulás!

Én egy dolgot kérnék Tőled. Mégpedig azt, hogy mindenki boldog legyen, és ne legyenek szomorúak az emberek, ha kevés ajándékot kapnak, vagy nem tetszik az ajándék. Emlékszem, hogy egyszer más ajándékot kaptam mint ami vártam és ezért nem nagyon lelkesedtem érte, és szomorú lettem. Egy kis idő múlva azonban már nem voltam szomorú. Inkább örültem, hogy kaptam ajándékot. Azóta megjegyeztem, hogy nem az a fontos, hogy mit kapunk. Ma már minden ajándékot örömmel fogadok, akár tetszik akár nem. Kívánom, hogy mindenki örüljön annak amit kap.

Szeretettel **Sütő Johanna 3.c**

Télapó

Egy téli este miközben a Télapót vártuk, elgondolkoztam, hogy vajon mit hozhat nekem.

Hozhat annyiféle édességet és sok más ajándékot, de én egy szép karácsonyi meséskönyvet szeret-

nek. A Télapónak az asztalomra tettem egy pohár tejet és pár darab süteményt is. Miközben az ebédlőben ültünk, meghallottam valami zajt a szobám felől. Beszaladtam, de elsőre semmi ajándékot nem láttam. De amikor éppen jöttem volna kifelé, az ablak alatt ott volt rengeteg ajándék. Gyorsan behívtam anyáékat is a szobába. A szüleim narancsot és csokit kaptak én viszont egy könyvet, amit vártam és nagyon örültem neki. Rögtön kinyitottam, átlapoztam és elolvastam belőle pár mesét. Nagyon boldog voltam. Utána a könyvet gondosan felraktam a könyvespolcra, és alig vártam a reggelt, hogy újból olvashassak belőle.

Dimény Krisztina 4.c.

Szenteste

Sűrűn hullott kint a hó. Az út járhatatlan volt.

A házban voltam és anyának segítettem. Arra gondoltam felmegyek a szobámba és készítek egy üdvözlő kártyát neki. Nem kell sok dolog hozzá, csak egy ragasztó, olló és papír. Rövid idő alatt elkészültem vele. Hiszen ez nem is olyan nagy ajándék, szomorkodtam. De aztán eszembe jutott, hogy anya nagyon szereti a kézimunkákat. Erre felillant az arcomon a mosoly. A karácsonyi készülődés nagyon sok munkával jár, ezért igyekeztem anyunak minél többet segíteni. Mikor a konyhából bementem a szobába, megláttam a sok ajándékot a fa alatt. Nagyon megörültem, de anya talán még jobban amikor meglátta az üdvözlőkártyámat. Én kissé szomorú lettem, hogy csak ilyen csekély ajándékkal tudtam meglepni. Mikor ezt ő észrevette, odahívott hozzá és azt mondta: jegyezzem meg, hogy a karácsony a szeretet ünnepe. Nekem ettől jobb kedvem lett, és együtt örültünk tovább a szentestének.

Pop Sandy Lorena 4.c.

Danika és a Télapó

Danika három éves kislány és csak most kezdi megérteni, ki is az a Télapó.

Nagyon kíváncsian szokta kérdezni, hogy ki is az a Télapó. Az anyukája el kezdi mesélni: „Nagyszakállú öreg bácsi, aki minden évben hoz ajándékot a gyerekeknek.”

Elérkezett az a nap amikor minden gyerek várja a Télapót. Így tett Danika is. Előtte gondosan kifényezte a cipőjét, és kitétte az ablak elé. Egyszer csak csengetést hallott és egy öreg fehérszakállú bácsi lépett be a szobába. Először Danika nagyon megijedt, és sírva futott ki. De utána eszébe jutottak anyja szavai: „kedves bácsi és még ajándékot is hoz a gyerekeknek”. Danika visszament és megismerkedett a Télapóval, aki ezért megdicsérte, hogy milyen bátor. Bátorságáért cserébe nagyon sok szép ajándékot kapott. Így ismerte meg Danika a Télapót.

Fehér Rózsa 4.c

Napfényes októberi hétvége – osztálykirándulás

2008 október 11. reggel 7 óra.

Hurrá!!! Megyünk kirándulni, a XI. B osztály 26 tanulója, a Walex WMX autóbusszal.

Utunk elsőnek Kolozsvárra vezetett, ahol megnéztük a Babeş-Bolyai Tudományegyetem főépületét és még egy teremben is helyet foglalhattunk, ami mindannyiunk számára fontos élménynek számított, mert a jövő egyetemistáinak érezhettük magunkat; majd megnéztük a közetkiállítást is.

Aztán meglátogattuk a Szent Mihály templomot.

Később pedig Mátyás király szülőházát, amely 1440-ben épült, reneszánsz rendezvények zajlottak az épületben, jó volt hallani, látni, ahogy a történelem megelevenedik. Kis időt töltöttünk ott, majd elmentünk a Botanikus kertbe, ahol már mindegyikünk volt, de minden látogatás alkalmával újabb, érdekesebb növényeket figyeltünk meg.

Ezután visszamentünk a buszhoz, tovább folytatva a felejthetetlennek ígérkező kirándulást. Következő úti célunk a tordai Sóbánya volt. Mikor megérkeztünk mindenki vastagon felöltözött, mert tudtuk, hogy nem éppen kellemes hőmérséklet vár ránk odaleinn, de ettől eltekintve a látvány magáért beszélt. Szemügyre vehettük, hogy régen hogyan bányászták ki a sót, láttunk barlangtavat, hatalmas mélységeket, rengeteg sót. A mi kedvencünk a „Visszhangok terme” volt, ahol amit hangosan kiáltottunk, legalább 16-szor visszhangzott vissza.

A dermesztő hidegből kiérve a kellemes őszi idő fogadott bennünket. Meglátogattuk a tordai Állatkertet, ahol annak lehettünk szemtanúi, hogy milyen körülmények között nem szabad állatokat tartani.

Folytattuk a kirándulást. Következő megállónk Nagyenyed volt, ahol megnéztük a kuruc szabadságharc hőseinek emlékművét, majd a Bethlen Gábor Kollégiumba is benéztünk.

Ezután Gyulafehérvárra mentünk, ahol láttunk egy csodálatos és modern szökőkutat; a Római Katolikus Katedrális; a Hunyadiak síremlékét; az Ortodox Katedrális és a Római váremléket.

Estére megérkeztünk a szálláshelyünkre, Alvincre, ahol a gondnok úr nagyon barátságosan fogadott minket és bemutatta,

hogy hol leszünk elszállásolva. Este miccset süttünk és születésnapot ünnepeltünk, mindenki nagyon jól érezte magát, igazi családi vacsora volt.

Vasárnap reggel 7.30-kor keltünk, reggeliztünk és tovább utaztunk.

Ellátogattunk Vajdahunyadra, ahol megnézhattuk a mesébe illő Vajdahunyad várát. Csodaszép vár, úgy éreztük magunkat, mintha visszamentünk volna a középkorba. Sajnálattal vettük tudomásul, hogy bár ez a vár a „Magyar történelem fellegvéra” mégisincs magyar idegenvezető a várban.

Sajnos a Vasmúzeumot végleg bezárták, ezért azt nem nézhettük meg.

Ezután meglátogattuk Déva várát, amit sajnos az újítások miatt nem tudtunk megfelelően szemügyre venni, de külön élménynek számított a felvonó, amely felvitt minket, majd le is hozott a vártól.

A Magna Curia és a park megtekintése után vásárlási lázunkat csillapítani betértünk az egyik áruházba. Mindenki talált valami szépet és maradandót szeretteinek. A hazafele vezető úton is nagyon jól éreztük magunkat, mindenki elégedett volt és az osztályközösség is kiforrtabb lett.

Ezt a csodálatos kirándulást Oszváth Ilona osztályfőnöknek köszönhetjük, aki mindent megtett azért, hogy nekünk egy felejthetetlen hétvégét szerezzen.

Ez a kirándulás mindenkinek nagyon tetszett, sajnáltuk, hogy két osztálytársunk nem tarthatott velünk; de reméljük, hogy a jövőben lesz még ilyen kirándulásban részünk, ahol az egész osztály együtt lehet, hiszen az ilyen alkalmak, mindnyájunknak örök emlékek maradnak.

A XI. B osztály

Anekdoták matematikusokról

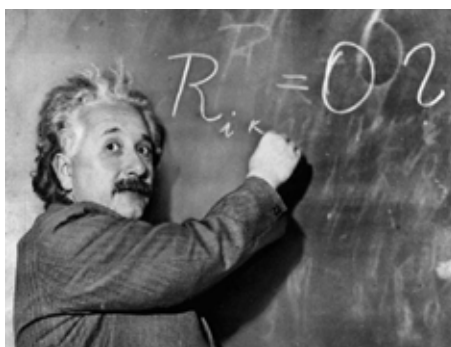
Einstein, a relativitáselmélet atyját egyszer egyik ismerőse arra kérte, hogy hívja fel őt telefonon egy probléma megbeszélése végett.

- Telefonszámom nehezen megjegyezhető, –mondta- ezért felírom erre a papírszeletre, s már írta is: 24361.

Einstein ránézett a papírra, s rövid gondolkodás után így válaszolt:

- Két tucat és 19 a négyzeten. Mi ebben a nehéz?

Einstein nem nagyon szerette az

iskolai fegyelmet. Nehezen barátkozott meg a kívülről megtanulandó szövegekkel

is. Görög nyelvtanára azt mondta neki: „Einstein, Einstein, maga semmire sem fogja vinni az életben”.

Egy másik alaposan melléfogó jóslat Einstein jövőjét illetően orvosától származik. Mivel a gyermek csak négy éves korában szólalt meg először, az aggódó szülők orvoshoz fordultak, aki megvizsgálta és azzal „nyugtatta” meg őket, hogy a gyermek előbb-utóbb megtanul beszélni, de valószínűleg szellemileg visszamaradott lesz.

Száz éve született Simone de Beauvoir

(1908-1986)

Simone de Beauvoir olyan jelentős alkotó, akinek munkássága feltétlenül említésre méltó, most pedig még inkább, születésének századik évfordulója alkalmából.

A francia író és filozófus a huszadik század népszerű és meghatározó gondolkodója volt, ugyanakkor a feminista mozgalmak vezetője is.

Irodalmi tevékenységével és szociológiai munkásságával egyaránt jelentőset alkotott. Egyetemi tanulmányait a Sorbonne-on végezte,

itt ismerkedett meg Jean- Paul Sartre- ral, az egzisztencialista filozófussal, aki később élettársa is lesz.

Gazdag életművéből két kiemelkedő alkotását említem meg ezúttal: A második nem című korszakalkotó könyvét, melyet a feminizmus alapművének tekintenek és Az öregség című alkotását, mely témáját szintén a címében hordozza.

A második nem című könyvében a nő helyzetét vizsgálja korunk társadalmában, és a témát óriási anyagtudással, a lehető legtöbb oldalról igyekszik megvilágítani, felhasználva biológiai, pszichológiai, néprajzi, szépirodalmi és társadalomtörténeti szempontokat is a vizsgálódásban.

Az öregség című könyvének megjelenését is alapos kutatómunka előzte meg, itt ugyanolyan részletesen járja körül a témát, mint előbb említett művében. Nemcsak azt vizsgálja, hogy a különböző korokban és egyes népcsoportoknál milyen bánásmódban részesültek az idősek, hanem az öregedés folyamatát és annak lelki vonatkozásait is hozzáértő módon elemzi. „Az életnek addig van értéke, amíg mások életének is értéket tulajdonítunk, szerelem, barátság, felháborodás, együttérzés útján.”- írja könyvében.

Beauvoir könyvei vitathatatlan értékkel bírnak, aktualitásukat ma sem veszítették, a szuggesztivitás, szenvedélyesség és mély humanizmus, mely jellemzi őket, ma is ugyanolyan vonzóvá teszi, mint saját korában tette.

Kiss Imola

Katona Emese 4c.

Kovács Brigitta 4c.

Somogyi Abigél 4c.

MEGHÍVÓ

A XI. BORVERSENYRE ÉS A KRASZNAI FÉRFIAK NAPJÁRA

2008 december 29-én, hétfőn d.u. 17 órai kezdettel, a krasznai művelődési házban, ismét megrendezésre kerül a hagyományossá vált BORVERSENY a KRASZNAI FÉRFIAKNAPJÁVAL egybekötve. A rendezvényre szeretettel várunk minden szőlős és borosgazdát, nadrágost vagy szoknyást, aki úgy érzi, hogy együtt akar ünnepelni a krasznai férfiakkal.

A borversenyre benevezni **2008 december 27, szombat déli 12 óráig** lehet a polgármesteri hivatal pincetermében. A bormintákat 3 drb. 0,7 l üveg palackban vagy 2 drb. 1,5 l PET palackban lehet leadni és a bormintákra felírjuk a nevet, lakcímet, a bor fajtáját és a vidéket amelyről származik.

Benevezéskor mintánként **20 lej** fizetünk be. Tombolát is lehet venni - **5 lej**.

Azok a személyek akik csak a borkóstolon akarnak résztvenni, **kötelezően a 20 lej** belépő ár mellett, még **2,5 l** bort mutatnak fel. Ez esetekben is a benevezési határidő **2008 december 27**. Felkérünk mindenkit, hogy tartsák be a határidőt mert csak így módon szervezhetjük meg a rendezvényt.

Még a rendezvény elején, 17 órakor a krasznai BOKRÉTA néptáncsoport mutatja be műsorát, majd ezt követően a magyarországi vendégeink a hegyközségek működésének tapasztalataiból és a BORLOVAGREND megszervezéséről fognak rövid előadást tartani.

A talp alá valót **LAKATOS MIKLÓS és zenekara** fogja biztosítani.

A tombolára a sorshúzást éjfél előtt ejtjük meg.

Sok sikert kívánunk a versenyzőknek és jó szórakozást minden résztvevőnek!

A szervező bizottság

Jó bor – jó egészség!

Kiadja a Cserely Farkas Társaság, Crasna nr. 13.

Főszerkesztő: **Oláh Miklós**. A lapszámot összeállította: Oláh Miklós Korrektúra: Szócs Erzsébet

Szerkesztőség: KRASZNA, loc. CRASNA nr. 552 jud. SÁLAJ cod. 457085. **E-mail: olahalo52@freemail.hu**

Internet: www.kraszna.ro Szerkesztőségi telefonszám: (004)-0747-642412 ISSN 1584-2940

A névvel vagy névjeggyel ellátott íráskért szerzőik felelnek, azok nem mindig tükrözik a szerkesztőség véleményét is.

Bodor Miklós: Betlehem csillag

Betlehem csillaga
vezet három királyt
köszöntve Mária
újszülött kis Fiát.

Karácsony este van
csend honol a tájra
szeretet szívekben
békeesség hazája.

Harang hangja kondul
hó takarta tájon
templomba hívogat
havas pusztaságon.

Harangszó hívogat
zengő szép zenével
egybeolvad hangja
hívók énekével.

Egy család asztalnál
szívük valakit vár,
Ki nem jöhet haza
üres egy szék egy tál.

Zölddel a fenyőfa
besétál a házba
ünnepre öltözik
csillogó ruhába.

Betlehem csillaga
vezet három királyt
köszöntve MÁRIA
újszülött kis Fiát.